

**KAMMARRÄTTEN
I JÖNKÖPING**

DOM

2018-08-24

Meddelad i Jönköping

Mål nr 1094-18

KLAGANDE

Migrationsverket, Statlig ersättning asylsökande 1

MOTPART

Bollnäs kommun, Socialförvaltningen

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Linköpings dom den 26 mars 2018 i mål nr 7418-17,
se bilaga A

SAKEN

Ersättning enligt förordningen (2017:193) om statlig ersättning för
asylsökande m.fl.

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom.

Postadress
Box 2203
550 02 Jönköping

Besöksadress
Slottsgatan 5

Telefon
036-15 68 00 (vx)
E-post: kammarrattenijonkoping@dom.se
www.kammarrattenijonkoping.domstol.se

Telefax
036-16 19 68

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Migrationsverket yrkar att kammarrätten med ändring av förvaltningsrättens dom fastställer Migrationsverkets överklagade beslut. Till stöd för talan anför verket bland annat följande. Det är Migrationsverkets uppgift att bedöma identitet och ålder på asylsökande. Verket har i beslut i ärendet om uppehållstillstånd slutligt tagit ställning till den asylsökandes ålder och funnit att denne är äldre än 18 år. Bedömningen går inte att överklaga särskilt och gäller därmed omedelbart.

Bollnäs kommun anser att överklagandet ska avslås och anför bland annat följande. Kommunen har att rätta sig efter åldersuppskrivningen, men kan inte göra det om beslutet inte kommuniceras med kommunen. Det finns inga lagar som anger från när ett beslut om åldersuppskrivning ska ges rättsverkan utanför Migrationsverket. Att använda sig av ett synsätt som ger vid handen att ett beslut om åldersuppskrivning gäller utan att beslutet har kommunicerats den det berör och dessutom retroaktivt strider mot allmänna förvaltningsrättsliga principer. Vidare måste det tas med i bedömningen att efter uppskrivning av åldern är det Migrationsverket som har betalningsansvaret för barnets uppehälle. Det förfarandesätt som Migrationsverket förespråkar innebär att kommunen får betala för boendekostnader som rätteligen skulle fallit på och bekostats av staten.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Partsställning och rätt att överklaga

Inledningsvis konstaterar kammarrätten att det går att ifrågasätta om det har varit rätt av förvaltningsrätten att tillerkänna Migrationsverket partsställning. Någon enskild har inte överklagat Migrationsverkets beslut och verket är således inte motpart med stöd av 7 a § förvaltningsprocesslagen, 1971:291 (jfr bl.a. HFD 2011 ref. 51). Med hänsyn bland annat till att

Högsta förvaltningsdomstolen har tillerkänt Migrationsverket partsställning och klagorätt i tidigare mål om statlig ersättning, t.ex. i HFD 2016 ref 31, finner dock kammarrätten att Migrationsverket har partsställning även i nu aktuell process, och därmed även att verket hade rätt att överklaga förvaltningsrättens dom.

Frågan i målet

Kommunen har erhållit ersättning för kostnader för ensamkommande barn enligt 8 § förordningen om statlig ersättning för asylsökande (2017 års asylersättningsförorordning). Ersättningen betalas ut i efterskott enligt schablon utan föregående ansökan från kommunen. Migrationsverket har skrivit upp den ensamkommandes ålder, så att denne inte längre är att anse som barn. Därefter har verket beslutat att inte längre bevilja kommunen ersättning för kostnader för den ensamkommande. Frågan i målet är från vilken tidpunkt rätten till ersättning upphör vid en åldersuppskrivning.

Generellt angående bedömningen av ålder

Huvudprincipen vid Migrationsverkets uppskrivning av ett ensamkommande barns ålder är att ett sådant beslut endast är direkt tillämpligt i fråga om Migrationsverkets egen handläggning och bedömning i asylfrågan. När det gäller andra myndigheter förväntas dessa självständigt att ta ställning till en asylsökandes ålder inom ramen för sin verksamhet och utifrån det regelverk som styr denna (jfr prop. 2016/17:121 s. 13 och JO 2017/18 s. 547, dnr 6894-2016).

När det gäller kommunernas rätt till ersättning enligt asylersättningsförorordningen är det, enligt 2 § i denna förordning, Migrationsverket som är den beslutande myndigheten i sådana frågor. I praktiken kommer således Migrationsverkets beslut i fråga om den asylsökandes ålder att vara utgångspunkt för prövningen av kommunens rätt till ersättning. Om

kommunen bedömer att Migrationsverket har gjort en felaktig bedömning av den asylsökandes ålder, och kommunen vill ha ersättning på grund av kostnader för mottagande av ensamkommande barn, ankommer det på kommunen att, i enlighet med 25 § asylersättningsförordningen, föra talan mot Migrationsverkets ersättningsbeslut.

Från vilken tidpunkt anses den asylsökande vara 18 år?

Av 13 kap. 17 § utlänningslagen (2005:716), UtlL, framgår att tillfälliga beslut som Migrationsverket fattar i fråga om den ensamkommandes ålder gäller omedelbart. Tillfälliga beslut som avses i denna bestämmelse gäller endast ensamkommande vars asylansökan har registrerats från och med den 1 februari 2017. I andra fall görs en åldersuppskrivning genom Migrationsverkets beslut i asylfrågan eller genom andra beslut under handläggningen än sådana som avses i 13 kap. 17 § UtlL. Det är kammarrättens uppfattning att även denna typ av åldersuppskrivningar innebär att den asylsökande med omedelbar verkan anses vara i den ålder som denne skrivs upp till.

Detta medför att om Migrationsverket skriver upp en ensamkommandes ålder har verket fog för att, från den dag då åldersbedömningen görs, låta denna bedömning påverka även beslut i andra ärenden än asylärendet.

Kommunens rätt till ersättning

Av 8 § asylersättningsförordningen framgår att ersättning betalas ut fram till det att det ensamkommande barnet fyller 18 år, utom i vissa specialfall som framgår av 10 § i samma förordning och som inte är tillämpliga i aktuellt mål.

Det har inte framkommit anledning att ifrågasätta Migrationsverkets åldersbedömning. Eftersom asylsökanden är 18 år eller äldre saknar kommunen därför rätt till ersättning enligt 8 § ersättningsförordningen från och med den

dag som den asylsökande skrevs upp i ålder. Att Migrationsverket inte har kommunicerat åldersbedömningen med kommunen innan beslut fattades kan inte medföra rätt till ersättning då det saknas lagligt stöd för att bevilja ersättning.

Asylsökanden är inte heller ett ensamkommande barn enligt 1 b § lag (1994:137) om mottagande av asylsökande, LMA. Ansvaret för att ordna boende för den asylsökande faller således, som huvudregel, inte på kommunen, utan det är Migrationsverket som enligt 2-3 §§ LMA bär ansvaret för detta.

I regel är det varken önskvärt eller görligt att den asylsökande lämnar sitt boende samma dag som Migrationsverket fattar beslut angående åldern. Den asylsökande måste först underrättas om beslutet, och det får normalt förutsättas att Migrationsverket bereder den asylsökande plats på en förläggning innan denne lämnar kommunens boende. Det senare gäller dock inte om den asylsökande ordnar eget boende eller om kommunen ordnar boende med stöd av 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453). Således kommer kommunerna i många fall att stå för kostnader för boende som egentligen är Migrationsverkets ansvar men där kommunerna enligt asylersättningsförordningen saknar rätt till ersättning. Det ankommer dock inte på kammarrätten att bedöma lämpligheten av en sådan ordning. Ersättningsystemet i 2017 års asylersättningsförordning är inte heller konstruerat för att ersätta varje enskild kostnad som kommunen har, utan är baserat på schabloner.

Av det sagda följer således att kommunen saknar rätt till ersättning. Förvaltningsrättens dom ska därför upphävas. Migrationsverkets beslut fastställs alltså.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Kammarrättsråden (ordförande) och
(referent) samt adjungerade ledamoten har deltagit i
avgörandet.

Föredragande: kammarrättsfiskalen

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING****DOM**
2018-03-26
Meddelad i LinköpingMål nr
7418-17**KLAGANDE**Bollnäs kommun
Socialförvaltningen
821 80 Bollnäs**MOTPART**Migrationsverket
Enheten för anvisning av barn och statlig ersättning för nyanlända
601 70 Norrköping**ÖVERKLAGAT BESLUT**

Migrationsverkets beslut den 22 augusti 2017, ROSE-lista ID-nummer

SAKENErsättning enligt förordningen (2017:193) om statlig ersättning för asyl-
sökande m.fl. (asylersättningsförordningen)**FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

Med bifall till överklagandet förklarar förvaltningsrätten Bollnäs kommun berättigad till ersättning för det till kommunen anvisade ensamkommande barnet A.K. under perioden den 6 – 31 juli 2017.

YRKANDEN M.M.

Migrationsverket beviljade i det överklagade beslutet, som avsåg ersättning för juli 2017, ersättning till Bollnäs kommun för det ensamkommande barnet A.K. för perioden den 1 – 5 juli 2017. För resterande del av juli 2017 beviljades inte någon ersättning för A.K.

Bollnäs kommun yrkar att ersättning ska beviljas även för perioden den 6 – 31 juli 2017 och anför bl.a. följande. A.K. bodde i kommunens HVB-hem till och med den 1 augusti 2017, varför ersättning bör utgå för hela juli. Först den 1 augusti 2017 fick kommunen information om att A.K. skrivits upp i ålder.

Migrationsverket vidhåller sitt beslut och anför i huvudsak följande. Av 8 § asylersättningsförordningen framgår bl.a. att ersättning betalas ut fram till dess att barnet fyller 18 år. Ersättning kan därför inte beviljas från och med den dag då individen fyller 18 år eller då individen registreras som över 18 år i Migrationsverkets system, så kallad åldersuppskrivning. Effekten av en åldersuppskrivning till över 18 år inträder därför omedelbart från och med det datum då åldersuppskrivningen gjorts och registrerats i myndighetens system. Anledningen till att ersättningen för A.K. avbröts den 5 juli 2017 var att A.K. på grund av åldersuppskrivning den 6 juli 2017 registrerats i Migrationsverkets system som över 18 år.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**Gällande bestämmelser**

Med ensamkommande barn avses enligt 1 b § lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) barn under 18 år som vid ankomsten till Sverige är skilda från båda sina föräldrar eller från någon annan vuxen

person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe, eller som efter ankomsten står utan sådan ställföreträdare. För ensamkommande barn som ansökt om asyl gäller enligt 3 § samma lag att Migrationsverket ska anvisa en kommun som ska ordna boende för barnet.

Enligt 23 § LMA har en kommun som har lämnat bistånd enligt lagen rätt till ersättning från staten för biståndet. Rätten till ersättning framgår av förordningen (2017:193) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. (asylersättningsförordningen). Av 8 § asylersättningsförordningen följer bl.a. att en kommun har rätt till ersättning för kostnader för mottagande av ensamkommande barn som Migrationsverket har anvisat till kommunen samt att ersättning betalas ut under den tid som barnets ansökan om uppehållstillstånd prövas och som längst fram till dess att barnet fyller 18 år. Schablonersättning ska betalas ut med 1 350 kr per barn och dygn.

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan förvaltningsrätten har att ta ställning till är om Bollnäs kommun har rätt till ersättning för tid efter det att Migrationsverket beslutat att det till Bollnäs kommun anvisade ensamkommande barnet A.K. är över 18 år och registrerat detta i sitt verksamhetssystem.

Kammarrätten i Göteborg har i ett avgörande beslutat att en kommun enligt då gällande regler hade rätt till ersättning för vårdkostnader fram till den dag då Migrationsverket meddelat kommunen om beslutet om ändrad åldersbedömning. Kammarrätten anförde bl.a. att det i och med den ändrade åldersbedömning som Migrationsverket meddelade kommunen får anses ha stått klart att barnet inte längre var att anse som ett ensamkommande barn utan att betrakta som vuxen, varför kommunen inte längre hade ansvaret för honom i egenskap av ensamkommande barn (se kammarrättens dom den 13 december 2011 i mål nr 3014-11). Kammarrätten i Sundsvall har i ett

avgörande bedömt att kommunen har rätt till ersättning för kostnader för god man för ensamkommande barn fram till den dag då Migrationsverket underrättat kommunen om korrigerat födelsedatum (se kammarrättens dom den 5 maj 2017 i mål nr 3125-16).

Kammarrättsavgörandena avser äldre bestämmelser och annan form av ersättning än sådan schablonersättning som nu prövas. Den grundläggande frågan är dock densamma, dvs. när kommunens rätt till ersättning upphör i fall då Migrationsverket beslutat om åldersuppskrivning. Förvaltningsrätten anser att det inte finns skäl att i göra någon annan bedömning än den som kammarrätterna gjort. Ersättning ska därför utgå fram till den dag då kommunen underrättats av Migrationsverket om att barnet är över 18 år och kommunen alltså inte längre har ansvaret för barnet i egenskap av ensamkommande barn.

Av utredningen i målet framgår att A.K. skrevs upp i ålder den 6 juli 2017. Bollnäs kommun har angett att kommunen först den 1 augusti 2017 fick information om att A.K. skrivits upp i ålder. Migrationsverket har inte bestridit denna uppgift. Förvaltningsrätten finner inte skäl att ifrågasätta kommunens uppgift om tidpunkten för kännedom. Annat har vidare inte framkommit än att A.K:s ansökan om uppehållstillstånd fortfarande var under prövning under den i målet aktuella perioden. Mot denna bakgrund finner förvaltningsrätten att Bollnäs kommun har rätt till ersättning för A.K. även för perioden den 6 – 31 juli 2017. Bollnäs kommun ska således beviljas ersättning för A.K. även för perioden den 6 – 31 juli 2017.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1D).

Rådman

I avgörandet har även nämndemännen , och
deltagit. Föredragande har varit .

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.